

30.1.2015

MEDDELANDE TILL LEDAMÖTERNA

Ärende: Framställning nr 1608/2013, ingiven av Olaf Vollmer, tysk medborgare, om försäkring för resenärer mot flygbolags konkurs

1. Sammanfattning av framställningen

Framställaren hänvisar till en praxis som följs av paketreseföretag när det gäller försäkring mot flygbolags konkurs för resenärer. En schablonsumma betalas av resenärerna för all inkvartering och transport, samt 20 procent av den konkursförsäkring som arrangören tecknat. Beräkningen av flygbolagets kostnader baseras dock på siffror från det föregående året och tar inte hänsyn till försäkring, och därmed flyttas riskerna för konkurs över till resenärerna och arrangörerna. Framställaren efterlyser därför att arrangörer och flygbolag ska behandlas lika och kräver att båda ska tillhandahålla försäkringstäckning och betala 20 procent vardera.

2. Tillåtlighet

Framställningen förklarades tillåtlig den 4 juni 2014. Kommissionen har uppmanats att lämna upplysningar (artikel 216.6 i arbetsordningen).

3. Kommissionens svar, mottaget den 30 januari 2015.

Framställningen

Framställaren ber i stort sett EU att utvidga skyddet för konsumenter mot paketresearrangörers obestånd till passagerare som enbart köper en flygbiljett.

Principen om skydd mot obestånd för arrangörer av paketresor eller semesterar fastställs i artikel 7 i rådets direktiv 90/314/EEG om paketresor, semesterpaket och andra

paketarrangemang¹. Enligt artikel 7 i direktiv 90/314/EEG är arrangörer² av paketresor skyldiga att visa att de, ”i händelse av obestånd, har tillräcklig säkerhet för återbetalning av erlagda belopp och för hemtransport av konsumenten.”

Framställaren hänvisar särskilt till skyldigheten för arrangörer och återförsäljare att förse resenärer med en handling som intygar det skydd mot obestånd som tillhandahålls av ett försäkringsbolag eller en bank (”Sicherungsschein”), liksom förbudet mot att be resenärer att betala handpenning på mer än 20 procent av totalbeloppet, vilket är detaljer i det tyska införlivandet av direktiv 90/314/EEG och de tyska domstolarnas rättspraxis.

Han betonar att flygbolag som säljer fristående biljetter inte omfattas av dessa regler och tar ut hela priset för biljetten upp till ett år före flygdatum, utan att behöva ta ut något skydd mot obestånd. Han påpekar att om en paketresa innefattar en flygning måste arrangörerna betala flygbolaget priset för biljetten tidigt, men kan endast kräva kunderna på högst 20 procent i handpenning och måste själva täcka risken med flygbolagets obestånd.

Mot bakgrund av konsumentskyddet och för att undanröja diskriminering av paketresearrangörer i förhållande till flygbolag, bör enligt framställaren begreppet ”Sicherungsschein”, dvs. huvudsakligen skyldigheten att ta ut skydd mot obestånd, och förbudet att ta ut högre handpenning än 20 procent, även gälla för flygbolag.

Kommissionens synpunkter

Direktiv 90/314/EEG omfattar förarrangerade kombinationer av olika resetjänster, exempelvis flyg och hotellboende, men inte fristående flygresor. Det innefattar en skyldighet för arrangörer och/eller återförsäljare som är part i avtalet att ta ut skydd mot obestånd så att resenärerna får tillbaka erlagda belopp och erbjuds hemtransport om resetjänsterna i paketet inte utförs på grund av affärsidkarens obestånd eller konkurs. Skyddet infördes 1990 för att skydda konsumenterna mot risken för obestånd inom paketresesektorn.

I direktivet fastställs principen för skydd mot obestånd medan detaljerna om systemet för skydd mot obestånd anges i de av medlemsstaternas lagar som införlivar direktivet. I direktivet som sådant föreskrivs inte begreppet ”Sicherungsschein” och det innehåller inga regler om förskottsbetalning. Kommissionen inser att förbudet mot att begära handpenning på över 20 procent är ett resultat av de tyska domstolarnas tillämpning av de tyska reglerna om oskäliga avtalsvillkor, som införlivar rådets direktiv 93/13/EEG om oskäliga villkor i konsumentavtal³.

I sitt senaste förslag till ett moderniserat direktiv om paketresor⁴ föreslog kommissionen att det skydd som är tillämpligt på förarrangerade paket enligt direktiv 90/314/EEG skulle utvidgas till de nya former av paket som resenärer vanligtvis köper på nätet. Kommissionen föreslog dessutom att en minsta skyddsnivå skulle beviljas så kallade ”assisterade

¹ EGT L 158, 30.6.1990, s. 59.

² Vissa medlemsstater kräver också att återförsäljare (resebyråer) ska ta ut skydd mot obestånd.

³ EGT L 95, 21.4.1993, s. 29–34.

⁴ Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om paketresor och assisterade researrangemang och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 samt direktiv 2011/83/EU och om upphävande av rådets direktiv 90/314/EEG, COM(2013)0512.

researrangemang” där sambandet mellan olika resetjänster är mindre tydligt jämfört med paket. Om förslaget antas av medlagstiftaren skulle det medföra en skyldighet för de flygbolag som tillhandahåller kompletterande resetjänster för samma resa eller semester, dvs. bokning av hotell eller bilhyra på resmålet, att ta ut skydd mot obestånd.

Kommissionens förslag behandlas för närvarande av Europaparlamentet, som röstade om det i sin första behandling den 12 mars 2014¹, och rådet, som antog en allmän riktlinje den 4 december 2014.

När det gäller ”fristående” flygbiljetter måste det betonas att konsekvens mellan lagstiftningen om paketresor och om flygbiljetter inte nödvändigtvis innebär att resenärer som endast utnyttjar flyg måste åtnjuta exakt samma rättigheter som ”paketresenärer”. Målet för EU:s lagstiftning är snarare att bättre skydda ”paketresenärer” eftersom paketresor innefattar mer komplexa och atypiska avtalsförhållanden, som omfattar flera tjänsteleverantörer och täcker längre tidsperioder, ofta med högre belopp som betalas i förväg.

Även om andelen passagerare som påverkas av flygbolagens obestånd är mycket liten kan enskilda passagerare påverkas avsevärt, särskilt om de blir strandsatta långt hemifrån. Med tanke på de betydande kostnaderna för och de praktiska svårigheterna med skydd mot flygbolags obestånd föreslog kommissionen i sitt meddelande om skydd för passagerare i händelse av ett lufttrafikföretags insolvens (COM(2013)0129) att man innan man föreslår ny lagstiftning på området först bör stärka tillsynen av tillstånd för lufttrafikföretag inom EU enligt förordning (EG) nr 1008/2008 och samverka med EU:s flygbolagssammanslutningar för att utarbeta frivilliga arrangemang (t.ex. tillhandahållande av ”undsättningspriser” och åtföljande åtgärder såsom erbjudande om sänkta flygplatsavgifter i sådana situationer).

Den 25 november 2014 aviserade Internationella lufttransportorganisationen (Iata) en överenskommelse om att formalisera undsättningspriser. En frivillig Iata-överenskommelse för dess medlemmar som flyger till, från och inom Europa kommer att täcka hemtransport av passagerare som inte kan resa hem när ett flygbolag upphör med verksamheten på grund av finansiellt obestånd (se Iatas pressmeddelande på:

<http://www.iata.org/pressroom/pr/Pages/2014-11-25-01.aspx>).

I sitt förslag till översyn av förordning (EG) nr 261/2004 (COM(2013)0130) har kommissionen föreslagit att katastrofplaner ska inrättas som ska aktiveras i situationer med flera inställda flygningar så att flygplatser, flygbolag och leverantörer av marktjänster samordnas för att effektivt hjälpa strandsatta passagerare. Dessa katastrofplaner ska även innefatta situationer där inställda flygningar av detta slag berodde på ett flygbolags obestånd.

¹ Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 12 mars 2014 om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om paketresor och assisterade researrangemang och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 samt direktiv 2011/83/EU och om upphävande av rådets direktiv 90/314/EEG (COM(2013)0512 - C7-0215/2013 – 2013/0246(COD)) (Ordinarie lagstiftningsförfarande: första behandlingen).